

Motion till riksdagen 2013/14:U252

av Anita Brodén (FP)

Mänskliga rättigheter och demokratisering i Nordafrika och Mellanöstern

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av fortsatt stöd för att den avbrutna demokratiseringsprocessen i Nordafrika och Mellanöstern får en positiv utveckling.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att demokrati, frihet och mänskliga rättigheter ska vara utgångspunkt i internationella kontakter och överenskommelser.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätt till fri rörlighet och utveckling.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om omvärldens stöd till den drabbade civilbefolkningen i Syrien.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Sveriges och EU:s roll för ett djupare engagemang och stöd i de återupptagna fredsförhandlingarna mellan Israel och de palestinska områdena, för att uppnå en tvåstatslösning samt en hållbar och rättvis fred.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tillsättande av en oberoende FN-ledd kommission för att undersöka de ytterst allvarliga händelser med grovt våld som skett mellan Muslimska brödraskapet, polisen och milisen i Egypten.

Motivering

Under den senaste tiden har vi fått uppleva att den starka demokratiseringsvåg som spred sig i Nordafrika och Mellanöstern bromsats upp och ersatts av nya

Fel! Okänt namn på

demonstrationer och oroligheter. Den arabiska våren har övergått i en arabisk vinter. En hållbar demokrati beror på rättsstatsprincipen, en fri press, kvinnors egenmakt och ett starkt civilt samhälle, något som ännu inte uppnåtts i flera länder i Nordafrika och Mellanöstern. Situationen i Syrien är katastrofal, där helt nyligen tusentals människor dödats och allvarligt skadats av kemiska vapen.

Alla tänkbara ansträngningar måste satsas för att stoppa det våld som pågår i Syrien, där det internationella stödet och uppbackningen är fundamental om det syriska folket skall lyckas i sin kamp för fred och frihet, för demokrati och mänskliga rättigheter. Det är positivt att Sverige är ett öppet land som visat stor beredskap att bistå människor som flyr från ett krigshärjat Syrien.

Konflikten mellan Israel och de palestinska områdena är fortfarande, trots ett antal fredsförsök, inte löst. Palestinier har levt under ockupation i 40 år, med avsaknad av fri rörlighet och utveckling. Egen försörjning, utbildning och sjukvård är starkt beskurna. Arbetslösheten är dramatiskt hög i Gaza och på Västbanken. Palestinska universitet har svårt att locka professorer, studenter har svårt att välja önskad utbildning och sjuka hindras att uppsöka sjukhus på grund av gränshinder. Våldet är närvarande i området, där förnedring, hot och raketbeskjutning skapar ångest och oro.

Fri rörlighet medverkar till framtidsmöjligheter och utveckling, men ställer samtidigt krav på att våldsaktioner som raketbeskjutningar mot israeliska områden upphör.

Liberaler har i alla tider kämpat för demokrati och mänskliga rättigheter, liksom fört en kamp för att förhindra orättvisor, fattigdom och förtryck i världen. Ett högt bistånd är en liberal hjärtefråga. Som liberaler är det naturligt för oss att stödja framväxten av en bestående tvåstatslösning med Israel och Palestina, sida vid sida och i fred med varandra. Denna lösning var Folkpartiet liberalerna först med att kräva redan vid landsmötet 1969, då begreppet tvåstatslösning ännu var okänt för den breda allmänheten. Alltsedan dess har vi lyft fram nödvändigheten att stötta båda parter och verka för demokratiutveckling i regionen.

Det krävs en ömsesidig respekt samt likabehandling av båda parter om en långsiktigt hållbar tvåstatslösning skall uppnås. Ett accepterande av Palestina som stat är ett led i en tvåstatslösning och kan bäst ske om det paras med fredsförhandlingar. Det är glädjande att den svenska regeringen gav sitt stöd till en palestinsk "Vatikanstatsstatus" i FN.

Den fredsprocess som återigen påbörjats på initiativ av USA:s utrikesminister Kerry bör vara föremål för ett helhjärtat engagemang och stöd från Sverige och EU.

Dialogmöten på alla nivåer är värdefulla instrument i arbetet för att kunna ta nya fredsinitiativ. Dialoger för ökad förståelse och respekt mellan företrädare för såväl sekulära, kristna, judiska som muslimska organisationer tillsammans med humanitära och fredsskapande grupper i de berörda områdena kan ge stöd till politiska fredslösningar med bred acceptans.

I Egypten bröt den 25 januari 2011 demonstrationerna ut för första gången mot Hosni Mubarak. Revolutionen leddes framför allt av ungdomar vilka längtade efter frihet, demokrati och mänskliga rättigheter. De önskade få ett

Fel! Okänt namn på

slut på diktatur, korruption och stor fattigdom samt på Muslimska brödraskapets stora inflytande.

Med hjälp av sociala medier lyckades man organisera olika demonstrationer som ledde till att Mubarak avsattes. Den egyptiska militären fick auktoritet att anordna parlamentsval och presidentval samt inrättandet av en ny konstitution för Egypten.

Mohamed Mursi blev partiledare och lovade lämna Muslimska brödraskapet och lyfta landet ekonomiskt och styrt av värderingar kring frihet och värdighet.

Mursi styrdes dock av Mohammed Badie, brödraskapets ledare, och satte sig själv över lagen och institutionerna. Sharialagarna fortsatte att gälla. På grund av sveket startade nya demonstrationer där Mursis avgång krävdes. De, liksom polis och militär mötte av brödraskapsmilisen. Den 3 juli 2013 avsattes Mursi av general Al Sisi efter en demonstration på drygt 30 miljoner personer.

Nya val förväntas att hållas inom ett år, presidentämbetet upprätthålls av domaren i Egyptens högsta författningsdomstol Adli Mansour.

Grovt våld och oroligheter fortsätter mellan brödraskapet, polisen och milisen, allvarliga händelser som en oberoende FN-ledd kommission bör undersöka.

Stockholm den 3 oktober 2013

Anita Brodén (FP)